

Kennisleer II (A001235)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk
hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Beck, Pieter

LW01

Verantwoordelijk lesgever

Zonnekeyn, Benjamin

LW01

Medewerker

Vanrie, Wim

LW01

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

[Bachelor of Arts in de wijsbegeerte](#)

stptn

aanbodsessie

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Rationaliteit, epistemisch relativisme, epistemisch absolutisme, wetenschap, objectiviteit, epistemische waarden en deugden, impliciete kennis, neo-kantianisme, pragmatisme, anti-representationalisme, Kuhn

Situering

In deze uitdiepende cursus vertrekken we vanuit een kritische lectuur van Thomas Kuhns *The Structure of Scientific Revolutions* om verschillende epistemologische vraagstukken te verkennen. We contrasteren Kuhns *Structure* met Paul Boghossians *Fear of Knowledge*, waarbij we vooral kijken naar de kritiek op epistemisch relativisme en constructivisme die daarin ontwikkeld wordt. We bekijken hoe Kuhn en Boghossian (al dan niet expliciet) vertrekken van een andere visie op kennis, wat leidt tot andere epistemologische conclusies.

Inhoud

We vertrekken van Kuhns poging om de rationaliteit van wetenschappelijke praktijken terug te vinden in de aard van hun historische ontwikkelingsprocessen. Deze analyse bevat een aantal innovatieve kennistheoretische ideeën, maar is ook bekritiseerd geweest omwille van haar relativistische en anti-objectivistische gevolgen. We bekijken specifiek Paul Boghossians *Fear of Knowledge: Against Relativism and Constructivism* als een uitgewerkt en beargumenteerd voorbeeld van een dergelijke kritiek. We zullen verder de kennistheoretische implicaties van Kuhns werk vergelijken met de visie op kennis die centraal staat in de klassieke, analytische epistemologie, waar men doorgaans vertrekt van een definitie van kennis als justified, true belief. We bekijken in hoeverre Kuhn een breuk vormt met deze traditie en hoe dit mee een verklaring kan bieden voor de kritiek van Boghossian. We lezen daarbij Kuhn vanuit verschillende filosofische perspectieven, waaronder het neo-kantianisme en het pragmatisme. Besproken thema's: onderdeterminatie van theorieën door empirische bewijsgronden, theoriegeladenheid van waarneming, het historische en sociale karakter van (wetenschappelijke) kennis, epistemische waarden en deugden, niet-propositionele kennis, anti-representationalisme, rationaliteit, relativisme en objectivisme.

Begincompetenties

De student heeft het vak Kennisleer I met succes afgelegd, of heeft de daarin beoogde competenties op een andere manier verworven.

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in de kennistheoretische implicaties van Kuhns *The Structure of Scientific Revolutions*.
- 2 Inzicht hebben in de anti-relativistische kritiek van Boghossian op het werk van Kuhn.
- 3 Kunnen aanduiden wat de gelijkenissen en verschillen zijn tussen Kuhn en Boghossian wat betreft hun epistemologische aannames.
- 4 De kennistheoretische implicaties van Kuhns werk in relatie kunnen brengen met de klassieke definitie van kennis als "justified, true belief".
- 5 Inzicht hebben in de epistemologische relevantie van niet-propositionele aspecten van kennis zoals vaardigheden, waarden, en deugden.
- 6 Inzicht hebben in de relatie tussen de specifieke vraag naar het statuut van wetenschappelijke kennis en de bredere epistemologische vraag naar de algemene aard van kennis.
- 7 Cruciale concepten uit de discussies over de rationaliteit van wetenschap correct kunnen gebruiken (paradigma, incommensurabiliteit, theoriegeladenheid, ...).
- 8 Inzicht hebben in de gevolgen van onderdeterminatie en theoriegeladenheid voor wetenschappelijke rationaliteit.
- 9 De debatten over de rationaliteit van wetenschap in een ruimere filosofische context kunnen plaatsen.
- 10 In staat zijn een specifieke interpretatie van Kuhns *The Structure of Scientific Revolutions* te verdedigen.
- 11 Een aanzet ontwikkelen tot een eigen filosofische positie met betrekking tot debatten rond epistemisch relativisme.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Naast het boek van Kuhn moeten ter voorbereiding op de hoorcolleges een aantal teksten gelezen worden.

Er worden geen opnames gemaakt van de lessen.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: The Structure of Scientific Revolutions

Richtprijs: € 16

Optioneel: nee

Taal : Engels

Auteur : Thomas Kuhn

ISBN : 978-0-22645-812-0

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : niet van toepassing

Type: Handouts

Naam: Andere teksten

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Bijkomende info: Andere teksten zullen via Ufora of op andere wijze met de studenten gedeeld worden.

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Door de lesgevers, op afspraak.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Schriftelijke evaluatie open boek

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Niet-periodegebonden evaluatie: Er wordt on campus een essay geschreven op basis van een interpretatievraag over Kuhns *The Structure of Scientific Revolutions*.
- Periodegebonden evaluatie: mondelinge examens
- Het gebruik van elk generatief AI-systeem voor eender welk aspect van de evaluatie is expliciet verboden en kan aanleiding geven tot een examentuchtprocedure.

Eindscoreberekening

Essay: 25%; examen: 75%

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
- 2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens en na kantooruren

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>